

Język kwiatów

(2022 – do teraz)

Joanna Szpak-Ostachowska

Kwiaty są wszędzie - kupujemy je na śluby, pogrzeby, urodziny i rocznice.

Kładziemy na groby i przystrajamy rodzinne stoły. **Czekamy na kwiatka** od bliskiej osoby. Widzimy je na obrazach, pocztówkach i laurkach od dzieci. Uprawiamy w ogrodach.

Czerpiąc z wiktoriańskiej, sentymentalnej tradycji *mowy kwiatów*, jak i japońskiej *drogi kwiatów* - *kado*, chcę za pomocą roślin, tkanin i innych obiektów oddać uczucia i stany, które mnie dotykają. Smutek, złość, bezsilność. **Miłość**, pasję, zadowolenie. Żalobę i **stratę**. Wewnętrzny chaos i momenty spokoju.

Układam bukiety **w geście wdzięczności** i uznania dla samej siebie, **honoruję nimi** moich bliskich. Układam je **dla mamy**, która nie żyje od 12 lat.

Czy da się kwiatami oddać emocje? Lęki, traumy, epigenetyczne dziedzictwo? Czy da się wyrazić autentyczną wdzięczność? Czy sztuka układania kwiatów może być rytuałem?

A potem: skąd się biorą kwiaty? Kto je hoduje/uprawia?

No i w końcu - czy one coś czują?

Przyglądam się kwiatom jako obiektom, ale i jako podmiotom moich działań. Ciekawi mnie rola, znaczenie i **miejsce kwiatów** w codzienności, kulturze i sztuce - od aspektów najbardziej osobistych, po te dotyczące spraw globalnych.

Pracuję z kwiatami żywymi, suchymi i sztucznymi.

Kupuję je w marketach, kwiaciarniach, na bazarach, ale także przywożę z własnego ogrodu.

Kwiaty sztuczne zbieram na przycmentarnych śmietnikach.

Tkaniny do kompozycji staram się pozyskać, jak najmniejszym kosztem – dla mnie i dla środowiska.

Catkowicie przekwitłe kwiaty zawożę do kompostownika.

Wazon to pamiątka po mojej mamie.

Po ponad dwóch latach pracy z kwiatami jestem w trakcie projektowania książki fotograficznej.

Części wspólne

(2018-do teraz)

Części wspólne to wieloletni projekt dokumentalny pokazujący przestrzenie klatek schodowych w blokach z PRL w różnych miastach Polski.

Prace z tego cyklu zostały zakupione do zbiorów fotografii współczesnej Muzeum Warszawy (2022).

"Ważnym nawiązaniem do cyklu Ostachowskiej mogą być znajdujące się w zbiorach fotografie wnętrz przedwojennych pałaców Zofii Chomętowskiej. (...) Seria Chomętowskiej jest wyjątkowa właśnie dlatego, że pokazuje wnętrza, które w sposób zawodowy i zaplanowany nie były w okresie dwudziestolecia międzywojennego fotografowane przez innych. Podobnie jest z cyklem Szpak Ostachowskiej. Cykl ten wpisuje się mocno w zainteresowania samej artystki, wyczulonej na tematy związane z mikrospołecznościami i oddolnymi ruchami, których działania wpływają na wygląd przestrzeni wspólnych."
Karolina Puchała - Rojek

Miasteczko

(2018-2021)

Cykl *Miasteczko*

przedstawia pożydowską przestrzeń
w polskich niedużych miejscowościach.

Jest próbą odczytania tej przestrzeni. Pokazuje to, co
namacalne i powtarzalne w polskim krajobrazie. Usiłuje
też oddać to, co unosi się w powietrzu.

Podczas pracy nad tym projektem odwiedziłam
90 miejscowości.

Wszystkie zdjęcia zostały wykonane między 2018 a
2021 roku na obszarze dawnych gett w polskich
miasteczkach na terenie Generalnego Gubernatorstwa,
obejmującego dzisiejsze województwa: mazowieckie,
świętokrzyskie, lubelskie, małopolskie i podlaskie.
W trakcie akcji „Reinhardt”, trwającej na tych terenach i
w Okręgu Białostockim od połowy marca 1942 do
października 1943 roku, zamordowano blisko dwa
miliony Żydów, którzy zginęli w czasie rozstrzeliwań,
pacyfikacji, deportacji oraz w komorach gazowych
obozów zagłady.

Cykl był prezentowany podczas sekcji ShowOff Miesiąca
Fotografii w Krakowie (2020) i w Galerii Ratusz w
Zamościu (2021).

Chwasty

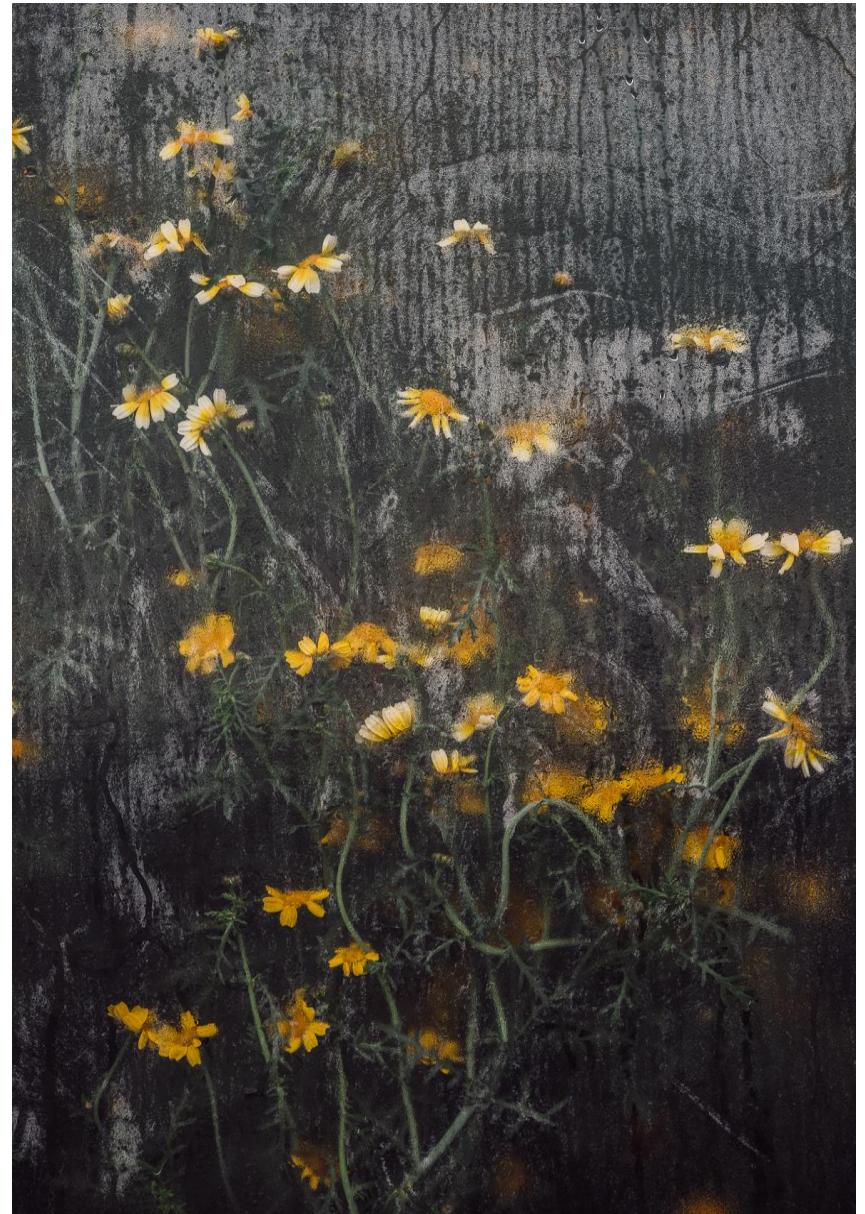
(2018-2019)

Chwasty to projekt dokumentujący rośliny z obrzeża oficjalnego świata.

W pracy towarzyszył mi cytat: „Chwasty właściwie nie istnieją. Każda roślina odgrywa w przyrodzie ważną rolę. Są dziko rosnące zioła, rośliny przyprawowe i rośliny lecznicze (...). Natomiast określenie *chwast* to egoistyczna ocena wartości rośliny z punktu widzenia człowieka.”
(Marie-Luise Kreuter, *Ogród w zgodzie z naturą*)

Chwasty to opór, rebelia i bunt.
Niepodległość poza ludzką kontrolą.
To wytrzymałość i upór.
Bogactwo, zasób, pokarm.
W końcu: cisza i zachwyt

Wynikiem tego cyklu jest książka o tym samym tytule. *Chwasty* zostały nagrodzone w Fotograficznej Publikacji Roku w 2020 r. "za niezwykle malarskie podjęcie wątku wykluczenia, za publikację znakomitej jakości, nie bójmy się tego określenia - piękną."

Joanna Szpak – Ostachowska (ur. 1976) – fotografka, aktywistka, animatorka, ogrodniczka. Absolwentka polonistyki i animacji kultury Uniwersytetu Warszawskiego.

Ukończyła Program Mentorski Sputnik Photos (2019/2020).

Autorka książki fotograficznej *Chwasty*, nagrodzonej w konkursie Fotograficzna Publikacja Roku 2020.

Laureatka sekcji ShowOFF Miesiąca Fotografii w Krakowie (2020).

Jej prace z cyklu *Części wspólne* zostały zakupione do zbiorów fotografii współczesnej Muzeum Warszawy (2022).

Prezentowała swoje cykle w WindowLicker (Warszawa, 2024), Witrynie Artystycznej na Chłodnej 20 (Warszawa, 2023/24) w Galerii *Przy Kozach* (Warszawa, 2021), w Galerii Miejskiej *Ratusz* (Zamość, 2021), na wystawie *Rok Niespokojnego Słońca* (Łódź, 2021), podczas akcji *Roślinne historie* (Warszawa, 2021), podczas Rybnickiego Festiwalu Fotografii (Rybnik, 2021), na Photo Art Festivalu (Bielsko-Biała, 2019) i w ramach akcji *Wystaw się w CSW* (Toruń, 2015).

Laureatka konkursu IGPTY (Londyn, 2017) oraz *Miejsca codzienności* Galerii Arsenał i Ostrov (Poznań, 2019).

Prowadzi autorskie zajęcia fotograficzne *W cyklu fotografii* w Służewskim Domu Kultury w Warszawie.

Jestem fotografką i nieustannie zadaję sobie pytanie, czy to medium ma jeszcze sens? Czy może naprawdę dotykać? Jest we mnie nadzieja, że tak. Że w odrębności fotografii, w połączeniu z autentycznością twórczyni/twórcy, może być coś ożywczego. Szukam tych połączeń.

W fotografii interesuje mnie poruszenie w głębi serca, napięcie, przemijanie i powolność. A od ponad dwóch lat głównie kwiaty.

"Pictures of flowers that are not about flowers." - to mnie przejmuje.

Chcę te poruszenia podzielić/skonfrontować/przeżyć z innymi, dlatego zgłaszam swój cykl "Język kwiatów" do Open Call Zamku Ujazdowskiego.

